

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI VEGYESTARTALMU HETILAP

Előfizetési árak		Felelős szerkesztő Dr. GAAL ENDRE.	Megjelenik minden vasárnap. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetési díjak előre fizetendők.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Dr. Gaal Endre lakásán (Szvoboda-ház, Csikszereda), hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési díjak stb. küldendők.
Egész évre	8 korona.			
Félévre	4 korona.			
Negyedévre	2 korona.			
Egyes szám ára 16 fillér.				

Horoszkop.

„Ha fürdik a kacska a víz alá merül, az idő beborul vagy pedig felderül. Aki a magyar politika komplikációira figyelt, annak változásait tanulmányozta, fel kellett ismernie azokat az eredményeket, melyek a fenébbi jó tehetség párhuzamában nyilvánulnak meg. Fürdünk az öntetszelgésben, alámerülünk a tehetetlenségben s éppen azért nem tudjuk, borul-e, derül-e lettünk az Ég? Akár derűs, akár borús, mindegy az nekünk, állandóan színtelen, szürke a mi teli napunk, mert úgy tetszik, a koalíció csak arra jó, hogy egy átláthatatlan szuperlással fedje el a valódi állapotokat.

Öt-hat százas ember Magyarország luszékenységébe egy nagy lyukat beszélt s most azon, hol Kossuth ur, hol Justh ur, hol Holló ur, hol a többi kisebb-nagyobb urak ki-kikandikálnak s a mint a békát a lajtorja tetején vagy alján látják, egyet-egyet kurjantanak, azután alámerülnek, az idő pedig lássa: derüljön-boruljon éppen a hogy akarja!

Elmult már az az idő, midőn a politikai alárendeltség egyik fő faktor volt a pártok kezében, midőn a nemzetnek még vezérei is voltak, kik meggyőződésüknek azáltal szereztek tiszteletet, hogy azért üldözést s ha kellett halált is szenvedtek. Ma bolond állapot, ha valakinek meggyőződése van, legtovább nevétségessé teszi magát, ma az ember végcélja a materializmus minden alakjában. Élni és élni minél jobban, minél kevesebb munkával. Kell ennél bölcsebb meggyőződés? Az idealizmus ma már számárság, a nemzeti onérzet a haladásnak egy szégyenletes kerékkötője, mely az erőket szétforgácsolja s legfelebb csak arra való, hogy a költők és zeneszerzők rágodjanak felette. Magyar embernek butykos és paprikás szalonka kell.

Magyarország szerencsétlen politikája egy név kultuszában leledzik s bár annak jelenlegi képviselője egy közpszerű ingatag tehetség, mindegy az nekünk. És azzal sem sokat törődünk, mikor nyilatkozik, hogyan és

miért nyilatkozik, csak mondjon valamit, az idő beborul, vagy pedig felderül, amint a természet elrendezte. Ha felderül, hurra! Ezt ő csinálta, ha beborul, áldassék Allah! Ő akarta így s ha ő akarta, másképp nem lehet.

Az idők folyása megvemhesedett az uralkodók akarától s a népek levett kalappal várják abból a termékenyítő esőt. A miniszteriumok, a kormányok, a szenátusok, vagy bárminek nevezzük a rendezőket, arra való, hogy a kalap valahogyan maradjon állandóan levéve, hogy az ember az ő méltóságában rejlt erőt fel ne ismerje. És a rendező uraknak ezért a fáradságért, szabad keze van.

Elismerésül és felismerésül kapnak nyakba akasztható csecsebecsüket, tomporán diszelgő paszományos zsuzsukat jó volna, ha ezzel beérnék, de adnak egymásnak jövedelmes állásokat, 16—20 szobás lakásokat, adnak bankdirektorságot, öt-hatféle igazgató tanácsosságot, vasut igazgatóságot, le a két fizetési főispánságig stb. stb. Ma nekem, holnap neked, mindegy az, csak szerepet cserélünk, ma te vagy a miniszter, holnap én leszek, te pedig elfoglalod az én helyemet s szent a békesség. Mi pedig látjuk az eskamotirozást, legtöbb esetben meg is fejtjük a titkot, de hiába szólunk, Allah nagy s Mahomet az ő profétája, amíg mi is lassacskán beletörődünk ha beborul bizony, majd csak valahogyan kiderül.

Magyarországnak és a magyar politikának szörnyű nagy félszége, hogy vagy nem becsüli, vagy tulbecsüli embereit, s emiatt aztán válságos időkben azok után megy, akiknek büvöréből nem tud megszabadulni, nem gondolva arra, hogy vajjon ezek a lumenek minő névbecsülésben részesülnek az ellenség részéről. Ezek után megy, habár látja is, hogy tájékoztatásukban csak önmaguk körül vergődnek és minden törekvésük saját súlyező barmjuk megmentése. Hát ezekkel kritikus időkben politikát csinálni nem lehet, mert bárhogy vonulassák fel a rendelkezésre álló harcosokat, mindig közepben maradnak, az

pedig a félelem egyenes jele. Ily esetekben a feszültségnek sokkalta gyorsabban élét veszi egy elismert grata perszóna, nevezik azt Belkredinek vagy Fejérvárnak; de nekünk név kell, nekünk dicsoszoru kell, odaát pedig éppen e nem kell.

A gondviselészerű emberek az egész föld kerékén megfogtak, ma már nincs olyan név, melynek kiejtése villanyos ütést okozzon az uralkodók testén. A repülő gépek, a léghajók, a golyószórók, a krupp ágyuk ma már oly hatalommá nőttek ki magukat, amelylyel szemben a földgömb nyolcad részét uraló Anglius is jónak látta paktálni a kifogyhatlan katonával rendelkező Oroszországgal. Ma már az uralkodók kötnék fegyveres barátságot s a nagy Bruderschaftot a kisebb hatalmasságok is kénytelenek távolról nézni, míg a Greik, Aerenhalok, Bethmann, Holwegek csak arra jók, hogy semmit meg ne tudjanak.

Mindezek pedig egy oly horoszkopot foglalnak magukban, amelyből Magyarország sorsát biztosan ki lehet számítani legalább is tíz évre előmenőleg.

Szövetkezeti élet.

Sok idő telt el a nyugati államoknak, kivált Angliának a szövetkezés terén tett jéglörése óta, míg hazánkban is gyökeret verhetett ezen eszme. Sok elömlőket igényelt a magyar nép lelke, mint szellemi talaj, amíg ezen társadalmi, szociális palánta számára felvette a szükséges táperőket s képessé lett arra, hogy azt erőteljes fáva nevelje, amely már is tisztességes gondozás és kezelés mellett elég tisztességes termést szolgáltat. Ez a szövetkezés. Még pedig a szövetkezésnek azon neme, mely tisztességes elvből és nem nyerészkedési vágyból táplálkozik és épül fel, — s melynek hatalmas erejét ama nemes cél szabályozza, mozgatja és irányítja amely senki érdekeinek letörésére, boldogulásának megsemmisítésére nem irányul, hanem a népnek első sorban erkölcsi, s másodsorban anyagi bol-

dogulásának előmozdítására s mindkét nembeli érdekeinek az esetleges tulkapásokkal szembeni megvédésére. Nagyon természetes, hogy a szövetkezés más és más irányu, olyan, mint az egy törzs galyaiba oltott többféle gyümölcsfa ág, aszerint amint a nép egyik avagy másik sarkalatos érdekének fejlesztéséről illetve megvédéséről van szó. Így jöttek létre a különféle címmel bíró, de végeredményében egy célt szolgáló szövetkezetek.

S hogy a fejlődés szép állapotban van hazai szövetkezeteinknél, mutatja ama körülmény, hogy a hatalmas Anglia most legközelebb nem restelte tanulmány tárgyává tenni szövetkezeteink életét és működését.

Igaz, hogy sok akadályba ütközik e hatalmas lényeknek előbbrevitele, hanem azért lassan bár, de biztosan halad. De az is igaz, hogy helyesen kell megválasztani az időt, helyet és körülményeket az eszme megvalósítására, hogy távol legyen a gyanunak még árnyéka is tőle, mintha egyesek boldogulása útjának levágása volna a célja; hanem aztán ahol létjogosultsága az élet körülményei folytán beigazolást nyer, ott minden mellettekintet nélkül érvényesíteni kell a köz a társadalom javára.

Ennek érdeke elsőbbséget élvez az egyesek érdekeinél. A földolog aztán, hogy bármilyen szövetkezet hivatását betölthesse és boldoguljon annak önzetlen odaadó kezelése, vezetése. — Ennek hiányában létfeltétele megszűnt s azon körülménynél, hogy anyagi tönkre menésénél az egyesek áldozatkészségéből befektetett koronák sárba dobott cserpeként tűnnek el, még nagyobb erkölcsi kár abban rejlik, hogy bizalmatlanságot szül máshol is a nép lelkében, s mintegy erkölcsi surlatója lesz a szövetkezeti eszme kerekének. Míg ahol a létfenntartásra szükséges erkölcsi kellékek is megvannak az alapon kívül, ott bizony él és virágzik a társadalom javára.

S itt engedjék meg, hogy különösen rámutassak a fogyasztási szö-

Kőbányai sör- és ásványviz-raktár Csikszeredában.

Magyar ásványvíz forgalmi és kiviteli r. t. Budapest, V., Báthory-ut 5. — Hagenmacher kőbányai és budafoki sörgyárak r. t.

Főraktár Csikszereda részére: FAHNDRICH ZOLTÁN cégnél (Lux-féle ház).

Árjegyzék, azonnali palackcsere mellett: Kászoni Salutáris és Répáti 1 literes palackban 20 fillér, félliteres palackban 17 fillér, nagybani vételnél árengedmény. Ezen gyógyvizeken kívül kaphatók még: Borszékí, Baross, Borhegy, Előpaták, Gloria, Fehérkői, Felsőrákosi Mária, Boholt, Kászónjakabfalva borpatáki, Hargitaliget, Matild, Székely Selters és Sztójkai gyógyvizek.

Kapható hordóban és naponta friss töltésű palackban az ország szerzte elsőrendű minőségűnek elismert Hagenmacher-féle következő fajta sörök: „Király“-sör. — Salon à la „Pilsen“-sör. — „Bajor“-sör.

Az árak helyben a házhoz, vidékre a csikszeredai vasuti állomásra szállítva értendők.

vetkezetekre, mint amelyeknek sok apró ága-boga van, s amelyek talán legkényesebb palántái a szövetkezés kertjének.

Ezek közül is röviden hivatkozni bátorodom a várdolgalvi fogy. és ért. szövetkezetre. mint olyanra, a mely megmutatta, hogy míg a lakosságnak segítségére és javára volt, addig szerényen bár, de a saját vagyonát is gyarapítsa. Előbb azonban sok mosást kiállott s még több kefe maráson keresztül ment, kabátom gallérját alaposan felgyűröm, hogy sikerüljön az esetleges rosszaló pillantásokat, amelyek amiatt érnének, hogy szövetkezetéről jót is merek mondani. Pedig most jót akarok mondani, még pedig a miénkről, bár sokkal rövidebb lesz az idő, amely alatt neki gyűrekeztem.

E hó 24-én fejeződött be a félelvi leltározás és 1940 korona körüli előnyös összeget mutat csak a raktárkönyv szerint. Emellett pincekészletünk is elég szépen áll, aminek különben egyik fő oka az, hogy meglehetősen rossz írók vannak itt, ami azonban az anyagi kár mellett elsőrangú erkölcsi haszon.

Ez a kedvező körülmény csak biztatásul szolgálhat a csüggedőknek, a bizalmatlanoknak arra nézve, hogy nincs miért irtózni a szövetkezetől kivált és csakis inkább ott, ahol esetleg arra szükség volna.

Sok olyan társadalmi életfolyamat van, a miben a szövetkezésre nagy szükség van.

S épen a gyöngéknak van arra szükségük leginkább. — S különösen szükség van akkor és olyan társadalmi mozzanatokban, amikor a „pénznagyok“ szövetséget kötnek a kicsinyek érdekei ellen, „magyarul“ édes székely atyámfia úgy mondják, hogy: „kartel.“

Ilyen pl. a börze is, ahol a buzát, gyapjút stb. árulják azok, s megszabják az árát azok, akiknek nincs.

Ilyenek a biztosító intézetek, a melyek egymással kemény szerződést

kötnek, hogy egyforma magasra srófolják föl a díjat. Aztán gondoljunk csak a 14 százalékos kamatlábakra akkor mikor még a bitelszövetzetek nem voltak. S ugye az sem tűnt fel ezelőtt, mikor egy olyan ember, akinek jó hambárja volt, felebaráti szeretetből őszkor vagy télen kölcsön adott 4 véka rozstot úgy, hogy a megszorult atyafi ujkor 5-öt adott helyette. Ez csak gyenge 25 percents kamat volt. Voltak aztán olyanok is, akik a készpénz kölcsönrel egy hétre egy forint után csak egy krajcárt kértek. Sovány 52 percent. S ma? Egész másképp áll a dolog mégis. S mi által értük el? A szövetkezés által. Van itt nálunk a Székelyföldön egy ősrégi szép szokás, amelynek aztán csak a vége csunya. Ez a kaláka. Mi ez tulajdonképen? Szövetkezés.

Nem azért, hogy a kisebb gazdák megbuktassanak egy nagyobbat, hanem hogy önmagukon közös erővel segítsenek.

Csak hogy fájdalom, ezt aztán rossz irányban fejlesztette a székely nép, mert néha többbe kerül, mint a mennyit ér először anyagilag, másodsor sokat árt erkölcsileg, amikor még iskolás gyermekét is maga mellé ülteti a jó édes apa s keményen diktálja bele a gyehehnát.

Nagy erő rejlik a szövetkezésben. Épen azért ez eszmét ápolnunk fejlesztenünk kell. Addig hiába panasz kodunk Ausztria ellen. Politizálással, amint az idő is megmutatta, nem fogunk vele szemben célt érni soha.

Hanem igen egységes nemzeti törekvéssel, szorgalmas munkával, — hogy úgy mondjam Ausztria elleni s minden téren a munkában és hazaszeretben nyilvánuló nemzeti szövetkezéssel s akkor talán, talán beteljesül nemzeti üstökösünk eme jóslata: „Miként elpusztult Jeruzsálem, elfogsz pusztulni te is Ausztria — Amen!

Péter Sándor.

H I R E K.

— Személyi hír. Pál István apátkanonok, státsi referens folyó hó 1-én Csiksomlyóra érkezett, ahol 2-án és 3-án mint a státsi igazgatótanácsának képviselője résztvett a tanítóképesítő vizsgálatokon s megtekintette az épülő új gimnáziumot. — 4-én Székelyudvarhelyre utazott.

— Tanítóképesítő vizsgálat. A most kezdődő tanévben a csiksomlyói róm. kath. tanítóképzőintézetnél a vallás- és közoktatásügyi miniszter engedélye folytán 11 Szent Ferenc-rendi növendék állott tanítóképesítő vizsgálatra. A vizsgálatok szóbeli része szeptember 2-án és 3-án volt, amelyen Kovács Lajos kanonok elnökölt. A közoktatásügyi kormány képviselőjében dr. Balló István tanfelügyelő volt jelen a státsi igazgatótanácsát pedig Pál István referens képviselte.

— A Székely körvasút megnyitása még mindig késik, bár az már teljesen kész van, sőt azon a szállítás már rég vigan folyik, persze nem a körnek, hanem az építési vállalkozónak a hasznára, mivel a kereskedelmi kormány a kitűzött idő előtti átadásért nem volt hajlandó semmi rekompenzációt nyújtani. Mint most értesülünk a megnyitás nem is lesz meg hamarább, mint október hó végén, vagy november hó 1-én.

— Egy alezredes halálos balesete. Pár nappal ezelőtt futótűzként terjedt el a szomorú hír, mely szerint Nagy Rezső alezredes a székelyudvarhelyi 82-es zászlóaljnak igen derék, köztiszteletben, szeretetben állott parancsnokát a Medgyes környékén tartott gyakorlatokon, végzetes baleset érte. Az eset — hír szerint — úgy történt, hogy Nagy alezredes, mint zászlóaljparancsnok a tűzértegek között parancsokat osztva lovagolt. Lova elbotlott, az alezredes egyensúlyt veszítve, előesett fejfel egy ágyura. Súlyos koponyarepedést kapott s pár óra múlva meghalt. Nagy Rezső alezredes székely ember volt, Székelykereszturon született. Igon szerette a székely fiukat; derék katonája volt ő maga is. Szerencsétlen halála mély részvétet keltett.

— Égés Gyergyószentmiklóson. F. hó 9-én Gyergyószentmiklóson a piactér szomszédságában, a református templom háta mögött tűz ütött ki, aminek következtében több gazdasági épület leégett. A kár tetemes, a miből biztosítás révén vajmi kevés fog megtérülni.

— Öngyilkossági kísérlet. Vákár István gyergyószentmiklósi lakos, Vákár

László odavaló kereskedő legidősebb fia f. hó 8-án Budapesten egyik szállodában öngyilkossági kísérletet követett el. Vákár István háromszor lőtt revolverével mellébe. de ennek dacára nem halt meg. Orvosai remélik felgyógyulását. A szerencsétlen fiatal ember, amint mondják, súlyos betegsége miatt bánatában kísérte meg a gyilkosságot.

— Gyilkosság. Még a kedélyek is sem csillapodtak, melyet Teodor János rablógyilkossága korbácsolt fel Alfaluban, már is újabb gyilkosság történt, amely az emberben tobzódó vad állatias indulat kitöréséről tanuskodik. Sára János alfalvi lakos a Vadvadasságban élő Antal Annának 3 éves leánykáját, — mert ez anyja után sirt oly brutálisan bántalmazta, hogy a szenvedett sérelmeibe bele halt. Az orvosi boncolás: megtartották, amely az esetet beigazoltnak találta s ennek alapján a gyilkost letartóztatták és a helybeli fogházba kísérték. A büntügyi vizsgálatot pedig megindították ellene.

— Hirtelen halál. Kézdi Ágnes gyergyószentmiklósi lakos é. hó 8-án délután hirtelen összeesett és nyomban meghalt. Az orvosi vizsgálat szívizéhidést állapított meg a halál okául.

— Lopás. Bodó István munkásnak a libáni fatelepen ismeretlen tettes 60 koronáját ellopta. A nyomozás folyik, de még eddig eredményre nem vezetett.

— Pálinka eladás engedély nélkül. Felmerült esetről kifolyólag elvi jelentőségű határozatban mondotta ki a pénzügyminiszter, hogy saját tulajdont képező telken termelt gyümölcsből (anyagból) idegen üstön kifőzött pálinka nagyban eladható pénzügyigazgatósági engedély nélkül. Ez az elvi döntés a magánfelek által vásárolt gyümölcsből nyert pálinkának nagyobb való eladását nem érinti s így ehhez a pénzügyi hatóság engedélye szükséges.

— Női kalapok díszítése és átalakítása. Az első csikmezei női kalap című terem" meglepő újításáról adhatunk hírt. Fent nevezett cég a hölgy közönség kényelmére egy külön termet létesített, ahol divatját mult régi kalapokat a legutolsó divat szerint és bármely divatlap után átalkítanak és díszítenek feltűnő olcsó áron. Ahol nagy választék van díszes és egyszerű kalapokban. Akinak tehát szép és divatos őszi kalapra van szüksége, küldje el kalapját Müller Juliska termébe (Csikszereda főtér) vidékre levélbeni felvilágosítás díjtalan.

A SZÉKELYSÉG TÁRGÁJA.

A javíthatatlan.

Még az arcáról is leritt a rosszaság. Fura, gnómszerű összeasszott arckifejezéssel verte meg a Teremtő. Piszkos sárgás arcbőre tele volt hintve különféle szepők ezer és ezer képviselőjével. Elálló fülei, ritka hajzatu koponyától, mint teljesen különálló részek szerepeltek. Kacsázó lábával, valami elfaradt, hosszú utat megtett ember benyomását keltette. Szemei aprók, gonosan villogók voltak. Borotás szemöldökei, mint két fenyegető kérdőjel meredtek a szemközti állóra.

Szóval rut teremtmény volt Grubics Mátyás uram. De rut volt neki a lelke is. Még alig mult harminc esztendő s különböző bűncelekményeiért végig járta az ország majd mindegyik fegyintézetét. — Természetes, hogy a nagy gyakorlat erősen kifejlesztette benne, a védekezés, ezen legsajátosabb emberi tulajdonságot, s a bíróságoknak, ha egyszer egyszer ismét törvényt kellett feleltetnie, bizony kemény diót szolgáltatott a Grubics Mátyás esete.

Makacsan tagadott mindent. — Ha a tanuk tömegét szembesítették vele, képes volt reájuk ordítani.

— Nézzen meg jobban az ur, s ne segítse elő, hogy ártatlan embert vessenek a tömlöcbe. A maga lelkén szárad majd az ő bűnhődése.

S legtöbbször sikerült is ezzel a fortélyával annyira megijeszteni a tanuságot tevőt, hogy az ötlöni, hatolni kezdett s végtére vallomására nem lehetett az esküt kivenni.

Sok esetben menekült így ki a törvény szorongató hurokjai közül s bírók fejszaválva voltak kénytelenek, bizonyítékok hiányában felmenteni.

Ilyenkor Grubits Mátyás, büszkén, — mint valami Caezár hagyta el a tárgyaló termet s ajkai között bosszus szitkokat röpített az igazságtalan vizsgálóbírák s egyáltalában az egész jogrend fejéhez.

S amellett nemis volt tehetségtelen ember. Fiatal korában, noha iskolai képzettsége nagyon csekély volt, ügyvédi irodákban foglalatalkodott. S annyira begyakorolta, amugy is csalafinta észjárását az ügyvédséggel járó dolgokba, hogy bizony volt idő, midőn az ügyvédek versenyre keltek abban, hogy Grubitsot irodájuk részére megszerezzék.

A börtönben is állandóan az irodákban foglalatalkodott. Ő volt a tömlöcök ügyvédje. A többi rabok különböző kérvényeit ő fogalmazta. S egy esetben az egyik rab egyenesen az ő kérvényének köszönhetette, — hogy már teljesen elintéztet esetét újra felvették s az új pörben azután ártatlansága kiderült.

A lapok annak idejében széles merdében tárgyalták a fegyencügyvéd leleményességét, de azután természetesen ezt

is úgy elfelejtették, mint Grubics Mátyás egyéb viselt dolgait.

Végre ismét szabadlában volt a derék férfi. Ismét élvezhette a fényesen lefűző nap melegét s szivhatta lapos mellkasába a szabadság éltető levegőjét. Am Grubics nem azért volt a börtönvirág, — hogy most, hogy kitöltötte büntetését a javulás s tisztességes élet munkálkodásán törje fejét. Oh nem! Egyéb dolgok motoszkáltak rafinált agysejteiben. Megelégette a nyomorgást s most valami nagystilű gonoszságot akart elkövetni.

Már a börtönbe jutott hiradások nyomán irtózatosan boszankodott, hogy a köpenicki kapitány esetével megelőzte. Már akkor említette fegyencársainak, — hogy ugyanazt az ideát ő már évek előtt forgatta fejében s csak azt sajnálja, hogy ezt az eszmét nem szabadalmaztatta s így más élvezze annak gyümölcsseit.

No de Grubits Mátyás élelmes betörő volt s így nem kellett attól félni, hogy talán nyomorultul éhen veszen, nem lévén sem kereselforrása, sem tőkéje a megélhetésre.

S amugy így gondolataiba merülten sétált a főváros utcáin, honuan, ment mert odavaló illetékességű, kiutasítani nem lehetett, egyezre hatalmas zuhanás robaja keltette fel merengéséből. Abból a házból amely mellett elment egy ember épen melléje zuhant a harmadik emeltről. Még jó szerencse, avagy szerencsétlenség, hogy nem Grubitsra esett, mert akkor ő lett

volna áldozata annak az öngyilkos jelöltnek, kit szerencséje épen abban a percben Grubits mellett kullogó ujjalandi hatalmas kutyára ejtetett. A kutya rögtön kinszenvedett, az öngyilkos azonban nem érte el célját, mert egy kis ájulás árán megmenekült a haláltól.

Grubits, kit az öngyilkos jelölt jól ápolt arca s még előnyösebb ruházata rögtön arra a következtetésre jutatta, hogy az jómódu házból lehet, s villámgyorsan segítségére sietett s míg az összerutott közönségnek nagy hangon s szomorura vált arccal mesélte az öngyilkos szerencsétét, nem felejtette egyben saját szerencsétlenségét is felemlíteni, mely szeretett s sok szép emléket magához fűzött ujjalandi kutyájának sorsával érte.

Az alig pelyhedő álu fiatalember — valami szerelmi história áldozata akart lenni, de jó sorsa megmentette a haláltól. A lesiető szülők karjai közé Grubits Mátyás helyezte a hevesvérű ifjancot.

Tol le nem irhatja a megrémült szülők örömet, kik azt sem tudták, hogy Grubits Mátyással, kinek a kutyához épen semmi köze nem volt, mit csináljanak Grubits pedig a legnagyobb színesnek is érdemére szolgáló szinpadai készséggel kiemelte a szomorut, kit semmivel sem lehet kedvenc kutyájának kimultáért kár ótolni.

A szülők kikérdésére, természetesen Grubits Mátyás a legszínesebb mesék egyikével választott, melyet élénk fantáziája csak kitalálhatott. S elmaradt podgyászáról s a magára várható pénzküldeményekről is, noha diszkrétan de tudomást adott.

(Folyt. köv.)

velkezetekre, mint amelyeknek sok apró ága-boga van, s amelyek talán legkényesebb palántái a szövetkezés kertjének.

Ezek közül is röviden hivatkozni bátorkodom a várdolfulvi foggy. és ért. szövetkezetre. mint olyanra, a mely megmutatta, hogy míg a lakosságnak segítségére és javára volt, addig szeryen bár, de a saját vagyonát is gyarapítsa. Előbb azonban sok mosást kiállott s még több kefe maráson keresztül ment, kabátom gallérját alaposan felgyüröm, hogy sikerüljön az esetleges rosszaló pillantásokat, amelyek amiatt érnének, hogy szövetkezet-ről jót is merek mondani. Pedig most jót akarok mondani, még pedig a mienkről, bár sokkal rövidebb lesz az idő, amely alatt neki gyütrekeztem.

E hó 24-én fejeződött be a félelvi lellározás és 1940 korona körüli előnyös összeget mutat csak a raktárkönyv szerint. Emellett pinckeszletünk is elég szépen áll, aminek különben egyik fő oka az, hogy meg lehetős rossz írók vannak itt, ami azonban az anyagi kár mellett elsőrangú erkölcsi haszon.

Ez a kedvező körülmény csak biztatásul szolgálhat a csüggedőknek, a bizalmatlanoknak arra nézve, hogy nincs miért irtózni a szövetkezettől kivált és csakis inkább ott, ahol esetleg arra szükség volna.

Sok olyan társadalmi életfolyamat van, a miben a szövetkezésre nagy szükség van.

S épen a gyöngéknek van arra szükségük leginkább. — S különösen szükség van akkor és olyan társadalmi mozzanatokban, amikor a „pénznagyok“ szövetséget kötnek a kicsinyek érdekei ellen, „magyarul“ édes székely atyámfia úgy mondják, hogy: „kartel.“

Ilyen pl. a börze is, ahol a buzát, gyapjút stb. árulják azok, s megszabják az árát azok, akiknek nincs.

Ilyenek a biztosító intézetek, a melyek egymással kemény szerződést

kötnek, hogy egyforma magasra srófolják föl a díjat. Aztán gondoljunk csak a 14 százalékos kamallábakra akkor mikor még a hitelszövetzetek nem voltak. S ugy-e az sem tűnt fel ezelőtt, mikor egy olyan ember, akinek jó hambárja volt, felebaráti szeretetből öszkor vagy télen kölcsön adott 4 véka rozstot úgy, hogy a megszorult atyafi ujkor 5-öt adott helyette Ez csak gyenge 25 percentes kamat volt. Voltak aztán olyanok is, akik a készpénz kölcsönél egy hétre egy forint után csak egy k r a j c á r t kértek. Sovány 52 percent. Sma? Egész máskép áll a dolog mégis. S mi által értük el? A szövetkezés által. Van itt nálunk a Székelyföldön egy ősrégi szép szokás, amelynek aztán csak a vége csunya. Ez a kaláka. Mi ez tulajdonképen? Szövetkezés.

Nem azért, hogy a kisebb gazdák megbuktassanak egy nagyobbat, hanem hogy önmagukon közös erővel segítsenek.

Csakhogy fájdalom, ezt aztán rosz irányban fejlesztette a székely nép, mert néha többre kerül, mint a mennyit ér először anyagilag, másodszor sokat ért erkölcsileg, amikor még iskolás gyermekét is maga mellé ülteti a jó édes apa s keményen dik-tálja bele a gyehennát.

Nagy erő rejlik a szövetkezésben. Épen azért ez eszmét ápolnunk fejlesztünk kell. Addig hiába panaszkodunk Ausztria ellen. Politizálással, amint az idő is megmutatta, nem fogunk vele szemben célt érni soha.

Hanem igen egységes nemzeti törekvéssel, szorgalmas munkával, — hogy úgy mondjam Ausztria elleni s minden téren a munkában és hazaszeretben nyilvánuló nemzeti szövetkezéssel s akkor talán, talán beteljesül nemzeti üstökösünk eme jóslata: „Miként elpusztult Jeruzsálem, elfogsz pusztulni te is Ausztria — Amen!

Péter Sándor.

HIREK.

— Személyi hír. Pál István apátkanonok, státusi referens folyó hó 1-én Csiksomlyóra érkezett, ahol 2-án és 3-án mint a státus igazgatótanácsának képviselője résztvett a tanítóképesítő vizsgálatokon s megtekintette az épülő új gimnáziumot. — 4-én Székelyudvarhelyre utazott.

— Tanítóképesítő vizsgálat. A most kezdődő tanévben a csiksomlyói róm. kath. tanítóképzőintézetnél a vallás- és közoktatásügyi miniszter engedélye folytán 11 Szent Ferenc-rendi növendék állott tanítóképesítő vizsgálatra. A vizsgálatok szóbeli része szeptember 2-án és 3-án volt, amelyen Kovács Lajos kanonok elnökölt. A közoktatásügyi kormány képviselőjében dr. Ralló István tanfelügyelő volt jelen a státus igazgatótanácsát pedig Pál István referens képviselte.

— A székely körvasút megnyitása. A székely körvasút megnyitása még mindig késik, bár az már teljesen kész van, sőt azon a szállítás már rég vigan folyik, persze nem a körnek, hanem az építési vállalkozónak a hasznára, mivel a kereskedelmi kormány a kitűzött idő előtti átadásért nem volt hajlandó semmi rekompenzációt nyújtani. Mint most értesülünk a megnyitás nem is lesz meg hamarabb, mint október hó végén, vagy november hó 1-én.

— Egy alezredes halálos balesete. Pár nappal ezelőtt futótűzként terjedt el a szomorú hír, mely szerint Nagy Rezső alezredes a székelyudvarhelyi 82-es zászlóaljnak igen derék, köztiszteletben, szeretetben állott parancsnokát a Medgyes környékén tartott gyakorlatokon, végtelen balosét érte. Az eset — hír szeriut — úgy történt, hogy Nagy alezredes, mint zászlóaljparancsnok a tüzerűtegek között parancsokat osztva lovagolt. Lova elbotlott, az alezredes egyensúlyt veszítve, előesett fejlel egy ágyura. Súlyos koponyarepedést kapott s pár óra múlva meghalt. Nagy Rezső alezredes székely ember volt, Székelykeresztúron született. Igen szerette a székely fiukat; derék katona volt ő maga is. Szerencsétlen halála mely részvétet keltett.

— Egés Gyergyószentmiklóson. F. hó 9-én Gyergyószentmiklóson a piactér szomszédságában, a református templom háta mögött tűz ütött ki, aminek következtében több gazdasági épület leégett. A kár tetemes, a miből biztosítás révén vajmi kevés fog megtérülni.

— Öngyilkossági kísérlet. Vákár István gyergyószentmiklósi lakos, Vákár

László odavaló kereskedő legidősebb fia f hó 8-án Budapesten egyik szállodában öngyilkossági kísérletet követett el. Vákár István háromszor lőtt revolverével mellébe. de ennek dacára nem halt meg. Orvosai remélők felgyógyulását. A szerencsétlen fiatal ember, amint mondják, súlyos betegségnemiat bántatában kísérelte meg a gyilkosságot.

— Gyilkosság. Még a kedélyek lesem csillapodtak, melyet Teodor János rablőgyilkossága korbácsolt fel Alfaluban, már is újabb gyilkosság történt, amely az emberben tobzó vad állatias indulat kitöréséről tanuskodik. Sára János alfalvi lakos a velvadházasságban élő Antal Annának 3 éves leánykáját, — mert ez anyja után sirt — oly brutálisan bántalmazta, hogy a szenvedett sérelmeibe bele halt. Az orvosi boncolás: megtartották, amely az esetet beigazoltnak találta s ennek alapján a gyilkost letartóztatták és a helybeli fogházba kísérték. A bünygi vizsgálatot pedig megindították ellene.

— Hirtelen halál. Kézdi Ágnes gyergyószentmiklósi lakos e hó 8-án délután hirtelen összeesett és nyomban meghalt. Az orvosi vizsgálat szívshűdést állapított meg a halál okául.

— Lopás. Bodó István munkásnak a libáni fatelepen ismeretlen tettes 60 koronáját ellopta. A nyomozás folyik, de még eddig eredményre nem vezetett.

— Pálnka eladás engedély nélkül. Felmerült esetből kifolyólag elvi jelentőségű határozatban mondotta ki a pénzügyminiszter, hogy saját tulajdont képező telken termelt gyümölcsből (anyagból) idegen üstön kifőzött pálnka nagyban eladható pénzügyigazgatósági engedély nélkül. Ez az elvi döntés a magánfelek által vásárolt gyümölcsből nyert pálnkának nagyobb való eladását nem érinti s így ehhez a pénzügyi hatóság engedélye szükséges.

— Női kalapok díszítése és átalakítása. „Az első csikmogyei női kalap című terem“ meglepő újításáról adhatunk hírt. Fent nevezett cég a hölgy közönség kenyelmeire egy kiálló termet létesített, ahol divatját mult régi kalapokat a legutolsó divat szerint és bármely divatlap után átalkítanak és díszítenek feltűnő olcsó áron. Ahol nagy választék van díszes és egyszerű kalapokban. Akinek tőhat szép és divatos özei kalapra van szüksége, küldje el kalapját Müller Juliska termébe (Csikszoreda főtér) vidékre levélben felvilágosítás díjtalan.

A SZÉKELYSÉG TÁRGÁJA.

A javíthatatlan.

Még az arcáról is leritt a rosszaság. Fura, gnómszerű összezsúrt arckifejezéssel verte meg a Teremtő. Piszkos sárgás arcbőre tele volt hintve különféle szep lők ezer és ezer képviselőjével. Elálló fülei, ritka hajzatu koponyától, mint teljesen különálló részek szerepeltek. Kacsázó lábbaival, valami elfáradt, hosszú utat megtett ember benyomását keltette. Szemei aprók, gonosan villogók voltak. Borotás szemöldökei, mint két fenyegető kérdőjel meredtek a szemközti állóra.

Szóval rut teremtmény volt Grubics Mátyás uram. De rut volt neki a lelke is. Még alig mult harminc esztendő s különböző bűncelekményeiért végig járta az ország majd mindegyik fegyintézetét. — Természetes, hogy a nagy gyakorlat erősen kifejlesztette benne, a védekezés, ezen legsajátosabb emberi tulajdonságot, s a bíróságoknak, ha egyszer egyszer ismét törvényt kellett feleltetnie, bizony kemény diót szolgáltatott a Grubics Mátyás esete.

Makacsan tagadott mindent. — Ha a tanuk tömegét szembesítették vele, képes volt reájuk ordítani.

— Nézzem meg jobban az ur, s ne segítse elő, hogy ártatlan embert vessenek a tömlőbe. A maga lelkén szárad majd az ő bűnhődése.

S legtöbbször sikerült is ezzel a fortélyával annyira megijeszteni a tanuságot tevőt, hogy az ötlöni, hatolni kezdett s végtére vallomására nem lehetett az esküt kivenni.

Sok esetben menekült így ki a törvény szorongató hurokjai közül s bírók feicsóvála voltak kénytelenek, bizonyítékok hiányában felmenteni.

Ilyenkor Grubits Mátyás, büszkén, — mint valami Caesár hagyta el a tárgyaló termet s ajkai között bosszus szitkokat röpített az igazságtalan vizsgálóbírák s egyáltalában az egész jogrend fejéhez.

S amellett nemis volt tehetségtelen ember. Fiatal korában, noha iskolai képzettsége nagyon csekély volt, ügyvédi irodákban foglalalaskodott. S annyira begyakorolta, amugy is csalafinta észjárását az ügyvédséggel járó dolgokba, hogy bizony volt idő, midőn az ügyvédek versenyre keltek abban, hogy Grubitsot irodájuk részére megszerezzék.

A börtönben is állandóan az irodákban foglalatoskodtatták. Ő volt a tömlők ügyvédje. A többi rabok különböző kérvényeit ő fogalmazta. S egy esetben az egyik rab egyenesen az ő kérvényének köszönhetette, — hogy már teljesen elintézett esetét újra felvették s az új pörben azután ártatlansága kiderült.

A lapok annak idejében széles merderben tárgyalták a fegyencügyvéd leleményességét, de azután természetesen ezt

is úgy elfelejtették, mint Grubics Mátyás egyéb viselt dolgaiat.

Vége ismét szabadlában volt a derék férfin. Ismét élvezhette a fényesen le-tűző nap melegét s zivhatla lapos mellkasába a szabadság éltető levegőjét. Am Grubics nem azért volt a börtönvirág, — hogy most, hogy kitöltötte büntetését a javulás s tisztességes élet munkálkodásán törje fejét. Oh nem! Egyéb dolgok motoszkáltak rafinált agysejteiben. Megelégette a nyomorgást s most valami nagystilű gonoszszágot akart elkövetni.

Már a börtönbe jutott hiradások nyomán irtózatosan boszankodott, hogy a köpenicki kapitány esetével megelőzte. Már akkor említette fegyencársainak, — hogy ugyanazt az ideát ő már évek előtt forgatta fejében s csak azt sajnálja, hogy ezt az eszmét nem szabadalmaztatta s így más élvezi annak gyümölcsseit.

No de Grubits Mátyás élelmes betörő volt s így nem kellett attól félni, hogy talán nyomorultul éhen veszen, nem lévén sem kereselőrrása, sem tőkéje a megélhetésre.

S amugy így gondolataiba merülten sétált a főváros utcáin, honuan, ment mert odavaló illetékességű, kiutasítani nem lehetett, egyszerre hatalmas zuhanás robaja keltette fel morengéséből. Abból a házból amely mellett elment egy ember épen melléje zuhant a harmadik emeltről. Még jó szerencse, avagy szerencsétlenség, hogy nem Grubitsra esett, mert akkor ő lett

volna áldozata annak az öngyilkos jelöltnek, kit szerencséje épen abban a percben Grubits mellett kullogó ujjulandi hatalmas kutyára ejtetett. A kutya rögtön kinszenvedett, az öngyilkos azonban nem érte el célját, mert egy kis ájulás árán megmenekült a haláltól.

Grubits, kit az öngyilkos jelölt jól ápolt arca s még előnyösebb ruházata rögtön arra a következtetésre jutatta, hogy az jómódu házból lehet, s villámgyorsan segítségére sietett s mig az összefutott közönségnek nagy hangon s szomorura vált arccal mesélte az öngyilkos szerencsétjét, nem felejtette egyben saját szerencsétlenségét is felemlíteni, mely szeretett s sok szép emléket magához fűzött ujfundlandi kutyájának sorsával érte.

Az alig pelyhedző álu fiatalember — valami szerelmi história áldozata akart lenni, de jó sorsa megmentette a haláltól. A lesiető szülők karjai közé Grubits Mátyás helyezte a hevesvértű ifjoncot.

Tol le nem írhatja a megrémült szülők örömet, kik azt sem tudták, hogy Grubits Mátyással, kinek a kutyához épen semmi köze sem volt, mit csináljanak Grubits pedig a legnagyobb színésznek is érdemere szolgáló szinpadai készséggel kiemelte a szomorut, kit semmivel sem lehet kedvenc kutyájának kimultáért kár ótolni.

A szülők kikérdezésére, természetesen Grubits Mátyás a legszinesebb mesék egyikével válaszolt, melyet élénk fantáziája csak kitalálhatott. S elmaradt podgyászáról s a magára várátó pénzküldeményekről is, noha diszkrétan de tudomás adott.

(Folyt. köv.)

— Szabómunkások kerestetnek. Előrendű nagy munkások Kolozsváron Harkó Lajos (Szentegyház-utca) üzletébe állandó alkalmazásra felvétetnek. 1—10

— Lábizzadás és az azzal járó tartatlan bűz, kipálás, továbbá tyukszemek, bőrkeményedések és szemölcsök korszaka letűnt. Magnifik páratlan gyors hatású tyukszemet és bőrkeményedéseket kiírtó krém! Van önnek tyukszeme és bőrkeményedése? Akar ön attól minden fájdalom nélkül gyorsan és biztosan szabadulni? Akkor használja a Róth Sámuel által feltalált és törvényesen védett Magnifik tyukszem-vesztő házi szert. Egy doboz ára használati utasítással 1 korona 50 fill. Kapható: Fekete Vilmos illatszer-raktárban Csíkszeredán.

Legolcsóbb butor bevásárlási forrás
Székely és Réti butorgyára
MAROSVÁSÁRHELY, Fötér 47.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni, hogy butor üzletünket, mely Erdély legszebb látványosság, egy nagyobb szabású asztalos műhellyel bővítettük ki és elvállalunk **háló, ebédlő, szalon és uri szoba, szálloda és fürdőberendezések** készítését a legutányosabb árak mellett. — Óriási választék vas- és rézbutorokban. Szőnyeg, függöny, ág- és asztalterítők, **gyermekkocsik** és gyermekszékében. — **Saját elsőrangú kárpitos műhelyünkben** elvállaljuk a legfinomabb kárpitos munkák elkészítését és különösen angol börmunkáinkra hívjuk fel a n. é. közönség figyelmét. — **Angol bőrgarnitúrák 360 koronától kezdve.** Elvállaljuk menyasszonyi kelengyék szállítását és készséggel mutatjuk be gazdag mintagyűjteményünket. Meghívására minden vétel kötelezettsége nélkül személyesen oda utazunk a rendelmény felvétele végéig. Kérjük a n. é. közönség szíves támogatását és — vagyunk kiváló tisztelettel

Székely és Réti butorgyárosok.

— **Vörös, lagyos, felrepedt, érdes, durva ráncos kezek 3 nap alatt ragyogó, fehérré és bársony simává lesznek** a Kerdel-kézfínomító használata által. Nem zsíros és nem ragad, tehát nappal is használható. Gyors és biztos hatásáról és kellemes használatáról hazánk legkiválóbb színésznői nyilatkoztak, köztük: Kürty Klára, Petrás Sári, Márkusné Szyer Ilonka, Sz. Varsányi Irén, Góthné Kertész Ella Ötvös Gitta, P. Gazsi Mariska stb., stb. Egy üveg ára 90 fillér. 4 üveget bérmentve küld Kerpel-gyógytár. Budapest, V. Lipótkörút 28. Kerpel bőrlinomitó mosdószappan 3 db 1 korona 30 fillér. — Kapható Fekete Vilmosnál Csíkszeredán.

— **Az ősz öröme közé tartozik, ha a hölgyek a legdivatosabb és emellett a legjutányosabb toalettekre tesznek szert.** Hölgyközönségünknek ezeket az őszi örömeiket szerzi meg Weiner Mátyás (Budapest, An-

drássy-ut 3.), aki óriási raktárt tart a legfrisebben érkezett gyapju kelme újdonságokból, bluz és pongyola kelmeiből, flanelből, barhetekből és az összes toalett cikkek közül. Minták vidékre készséggelküldetnek.

Laptulajdonos: **Dr. Nagy Béni.**

Egy jó családból való fiu,
ki legalább 4 középosztályt végzett,
Rács Béla céghez Karczfalvára tanulóknak felvétetik.

56—1908. végrh. szám.

Árverési kirdetmény.

Alattirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csíkszeredai városi tanácsnak 1079—908. ki. számú rendelete folytán, Csíkszereda város végrehajthatónak javára 300 kor. városi köteleki díj tartozás és járuléki erejéig 1908. évi október hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: egyezer szál fenyő és bükkfa deszkák nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az 1079—908. ki. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a végrehajtást szenvedők lakásán, Csíkszeredában leendő eszközzésére 1909. évi szeptember hó 18-ik napjának délutáni 1/2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Csíkszeredán, 1909. évi szeptember hó 3-án.

Zsidó István,
v. végrehajtó.

Szám 1605—909. ki.

Hirdetmény.

Közhírré tételik, hogy a marosvásárhelyi m. kir. 9-ik honvéd huszárezred ló szükségleteinek fedezése végett városunkban az 1909. évi október hó 19-én d. u. 2 órakor a lóvásártéren pótlóvásár fog tartatni.

Miről a lótartó gazdaközönség tudomásba helyeztetik.

Csíkszereda, 1909. szeptember 5.

A városi tanács.

Szám 1358—909. ki.

Hirdetmény.

Alulirt városi tanács közhírré teszi, hogy folyó évi július hó 11-én felfogott 1 darab 8—10 éves piros pejkanca folyó hó 15-én d. u. 1 órakor a barompiacon nyilvános árverésen legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Csíkszereda, 1909. szept. hó 10.

A városi tanács.

Önkéntes árverés.

Dávid Gyula honvéd őrmester és neje szül. Petres Karolina magán árverésen eladják folyó hó 26-án d. u. 2 órakor Csíkszeredában, a Flargita-utcában saját házuknál levő **belső telket és az összes külsőséget.** Köztük van egy kaszáló, mely 17 hold, továbbá az összes közhelybeli illetmény és 4 törvényterü széna. 2—3

PÁLYÁZAT.

Csíkszereda város róm. kath. egyház-tanácsa az üresedésben levő róm. kath. kántori állásra pályázatot hirdet.

A kántor évi jövedelme: 1. A városi adópénztárból évi 1400 korona utólagos havi részletekben. 2. Egyebekből 400 korona.

Lakás, gazdasági épületek, konyhakert és egy kaszáló.

Pályázati határidő **szeptember 20-ig.** Próba, amelyre a megjelenés megkívántatik, szeptember 26. A választás szeptember hó 27-én ejtetik meg.

Az állás október 1-én feltétlenül elfoglalandó.

Kellően felszerelt folyamodványok a csíkszeredai róm. kath. plebánia címére küldendők.

Az egyháztanács.

2—2

Szám 196—1909. végrh.

HIRDETMEY.

Alattirt városi végrehajtó közhírré teszi, hogy a folyó adóév II-ik negyedének végéig foganatosított végrehajtások alkalmával lefoglalt ingóságokra az árverés kitűztetett.

Ennek foganatosítása **folyó hó 15-én** veszi kezdetét és tart mindennap mindaddig, amíg a hátralek teljesen behajtatik. Ép ezért felhívom a adófizető közönséget, hogy hátralekos tartozásait a fentirt napig a városi pénztárba fizessék be, mert ellenesben az árverést minden további értesítés nélkül megtartandom.

Csíkszereda, 1909. szeptember hó 2-án.

Zsidó István,

v. végrehajtó.

2—2

ELADÓ

Csíkszeredában a gőzfürdővel szemben egy **telek, a rajta levő falházal és gazdasági épülettel.**

A tyukszem és bőrkeményedés korszaka letűnt.

Urak! Hölgyek! Minden rangu és foglalkozásu egyének!

Kik a tyukszem és bőrkeményedés okozta gyötrelmes kinoktól gyorsan, biztosan és minden fájdalom nélkül szabadulni akarnak, szerezze be maguknak a Róth Sámuel-féle Magnifik tyukszemvesztő házi szert. Egy doboz ára használati utasítással 1 kor. 50 fill. Kiknek láb, kéz és hónalj-izzadása van, használjon Contrasudor kellemes illatu természetes ásványpor háziszert mely meggátolja a kipálást és azzal járó tarthatatlan bűzt. Egy nagy doboz ára 1 kor Kaphatók: Csíkszeredán: Fekete Vilmos pipere és illatszer üzletében.

DUPLA VILLANYDELEJES

kereszt vagy csillag.

Gyógyit és felüdit jótállás mellett közhvény reuma, asthma (nehéz lélegzés), álmatlanság, fülzúgás, nehéz hallás, epilepsia (eskór) idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migren, tehetetlenség, influenza valamint minden idegbetegségnek. Azon beteg, aki 88503. sz. készülékem által legfeljebb

45 nap alatt meg nem gyógyul

azonnal visszakapja a pénzét. — Ahol már semmi sem használt, ott kérem az én készülékemet megkísérletni; megvagyok győződve készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék 6 kor. idült betegs. alkalmazandó.

Kis készülék 4 kor. könnyebb betegségeknél alkalmazandó.

A központi elárusítóhely szétküld utánvét-tel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére; **SCHEFFER D. SÁNDOR** Budapest. VII. Baross tér 13. 6—0

Egy jó családból való fiu fizetés-sel lapunk könyvnyomdájában

tanulónak
felvétetik — esetleg azonnal is. —

ALAPITTATOTT 1885.

Harkó Lajos

uri szabó-üzlete, Kolozsvárt.

— Szentegyház-utca 2. Státus palota.

(Sürgöncim: Harkó szabó, Kolozsvár.)

Ajánlja dusan felszerelt szövetraktárát un:

Hazai és angol szöveteit.

Vidékre megrendelőknék minta gyűjteményét készséggel küldi meg, mértékvetel és próba helyett elegendő egy jól álló használt ruha beküldése. Vidéki megrendeléseket jutányos áron pontosan eszközöl.

Magándetektív iroda

Budapest, VII. Rákócy-ut 16. Telefon 103—52
Elvállal bizalmi, házassági és kényes ügyekben teendő kutatásokat. Személyek, lakások és üzletek felünés nélküli megfigyelését. Eltűnt egyének és névtelen levelek iróinak kinyomozása. Megbízható értesítések bárkinék viszonyairól, életmódjáról és előéletéről. Sikeresen eljár minden családi és magánügyekben úgy bel, mint külföldön. Hiteles házassági és kereskedelmi információk. Elutazási megbízások fürdő- és nyaraló helyekre. Vidékiek kalauzólása és utbaigazítása Budapesten. Legszigorubb titoktartás. 6—

Magyar ember csak magyar ásványvizet igyék!

Magyar Ásványviz Forgalmi és Kiviteli Részvény-Társaság Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Egy liter víz ára palackcsere mellett:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorba ellen	26 fillér.	Borhegyi, hughajtó	26 fillér.	Horgász, étvágygerjesztő	18 fillér
Borszéki Fókut, az ásványvizek királya, közhvény ellen	26 .	Bohóli, üdítő víz	26	Kászónfokut-Salutaris jód- és lithium tartalmu	18
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen	26 .	Előpatalki, sárgaság ellen	18	Répati, égvényes ásványviz	18
Bodoki Matild, alkális savanyuviz	18 .	Felsórákosi Mária, légsóhurut ellen	26	Székely-Selters, idült gyomorba ellen	26
Baross, veseba ellen	26 .	Hargilaligetli, üdítő ital	26	Sztojkal, cukorbetegség ellen	28

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a

természetes ásványviz

gyógyhatása és kellemes iz össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Magyar ásványvizeink a külföld majdnem összes gyógyvizeikkel pótolhatók.

Raktár: Fährndrich Zoltánnál (Csíkszereda.)

Pollitzer sérvlamborium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok, felnőttek és amputáltak részére
Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 8. félem

Az intézet szakorvosa bárkiúknak teljesen díjtalanul áll rendelkezésére. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelező.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!
Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők 5 K. felfelé

Vidéki megrendeléseket az intézet szakorvosa által leismertesen felülvizsgáltatnak a pontosabb titoktartás mellett eszközökkel. Higiénikus cikkek a legfinomabb minőségben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatók. Tucatankint 2-16 K. Ugyanolyan jól meg... „Az ember egészsége” c. orvosi kiadvány sérvbajokkal foglalkozik. E munkát bárkiúknak borítékban díjtalanul küld az intézet.

Az iskolai idény beálltával

mindennemű tankönyvek, rajzeszközök, füzetek, festékek, láskák, szíjjak, körzők, ecsetek, tinta- és tintatartók, tusok iskolai naplók

nagy választékban, olcsó árban, szolid és pontos kiszolgálás mellett kapható:

Szvododa Miklós könyv- és papírkereskedésében

Csikszeredán, (dohány nagyüzem mellett).

**A legolcsóbb bevásárlási forrás
FEKETE VILMOS**

illatszertárban, Csikszereda (Főter).

Kaphatók a legfinomabb illatszerek de káramonként és mindennemű arc- és közöpoló szerek. Gyógy- és virágszappan

Az Inda-sósorszesz főterakata.

Petrol-hajszesz korpa és hajkihullás ellen. Hajrak-regenerátor az őszülő hajnak visszaadja az eredeti ifjúkori színt, valamint mindennemű különleges-ségek raktára. A Thymol és Stomai-fogápoló szerek a legjobbak. A Trifoleum (hajpetró) hőlgyeknek állandó hajápolásához nélkülözhetetlen. A Honey Jelly a legfinomabb kézfinomító

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban eszközölök. 43

Kötöttárugyár Brassó.

Bátorkodunk a n. é. közönségnek figyelmébe ajánlani elismert kitünő gyártmányainkat, ugymint mindennemű

pamut-, cérna- és gyapju-harisnyák, továbbá sporteikkek

pedig sweatek, lábszárak és más kötött cikkek úgy gyermekek, mint felnőttek részére.

Most egy éve gyárunkat lényegesen nagyobbítottuk, miáltal gyártmányaink minőségre és versenyképességre nézve minden konkurenciát felülmúlunk.

Teljes tisztelettel

Foith György és Társa.

Kötött rövidáru üzlet nagyban és kicsinyben

BRASSÓ, Kapu-utca 24. szám.

20-

Czaka Béla mészáros és hentes, Csikszereda.

A fogyasztó közönség szives figyelmét felhívni kívánom évek óta fennálló mészáros üzletemnek

Hentes-Üzlettel

való kibővítésére, melyet teljesen új gépekkel szereltem fel és nem kíméltem semmi anyagi áldozatot, hogy a fogyasztó közönséget tisztán kezelj, legizletesebb, friss hentes-árakkal szolgálhassam ki mindennap, ugymint:

Párisi-, lengyel-, füstölt- és szalámi-kolbász disznófőtséjt, virsli és stb. cikkek

Főtörökvésem, hogy a fogyasztó közönség legkényesebb igényeit is minden a hentes-üzlethez tartozó árakkal kielégíthessem, versenyképes árak mellett.

Vidéki megrendelést legpontosabban eszközölök.

27-

Találmányokat

szabadalmaztat és értékesít; védjegy- és minta-oltalom az összes államokban

Pataky Vilmos

hites szabadalmi ügyvivő

Budapest IV., Eskü-ut 3. Telefon 89 22.

Saját szabadalmi irodák a külföldön:

Berlin, Paris, Amsterdam,
W., Leipzigerstrasse 112. 58, rue Lafayette. Keizersgracht 209.

HÖLGYEK

részére nélkülözhetetlen.

Legjobb szépítőszert a

Földes-féle MARGIT CRÉME

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajot. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

Kiváló toilett-cikkek: Margit-hőlgypor (3 színben) 1-20 kor., Margit-szappan 70 fillér, Margit-fogpép 1 korona, Margit-arcviz 1 korona.

Kapható: GÖZSY ÁRPÁD gyógyszerésznél Csikszeredában.

22-

Páratlan és csodás hatása

Övökadjunk utánzatoktól!

M-i-it? „Papa megengedte!”

Hisz' valódi Jacobiféle Antinicotinigaretta-hüvelyek FADOBOZBAN

Figyelem! Csakis a Jacobi jelzés valódi! Minden Fadohoz 1 érdekes büvöskártyát tartalmaz

Littke L. pezsgőbogyár-telepe

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3. szám.

Frigyes főherceg ő császári és királyi fensége
Salvator Lipót főherceg ő cs. és kir. fensége és a
Nemzetközi, Hálókocsi"- és „Európai Express-
vonat-Társaság” SZÁLLÍTÓJA.

PEZSGŐFAJOK:

Sport „GRAND VIN SEC”, „FOR ENGLAND” (savanykás),
Casino „EXTRA SEC”, Britania „Extra Dry” cukor nélkül.

A Szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat és a legképtelenebb dolgokkal kengeti arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcborét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Créme-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, ár talmatlan és az arc minden tisztatlansága (szeplő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlan és csodálatosan ható szert utánozzák. Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Créme készítésének

títkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire nem birta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Créme mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. Övökadjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szépítőszert a Földes-féle Margit-Créme — Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit-pouder (fehér, rózsás és crème színben) 1 kor 20 fillér. (Csikszeredán kapható Fekete Vilmos üzletében. —25

És minden gyógyszertárban.

Albertfy Sándor

BRASSÓ, Kórház-utca 6. szám.

Sürgőnycim: „ALBERTFY”.

Távbeszélő: 358.

Műszaki s építkezési anyagok üzlete, asphalt és cementipar vállalat.

Elvállal minden a cement és asphalt-ipar szakmába tartozó munkálatokat jótállás és jutányos árak mellett. Raktáron tart portland- és román-cementet, gipszet, nádfonatot, tűzálló téglát chamotlisztet, elszigetelő és fedéllemezt, köszénkátránzt, carboliumot, fedélmázat, fali és fedéltéglát, meszet, szóval mindennemű építkezési anyagokat olcsó árakban.

A Hungária téglagyár és mészégető művek elárúzó helye.

Építkezési és fedél-cserépet bármely vasúti állomásra.